

# **Ekonom Křeček kritizuje: Rozdávat lidem peníze za nic? Nesmysl! Tvrdě kritizuje také EU za její nápad poslat obrovskou částku na pomoc Africe.**

- CZ24 News | 17. dubna 2020

ČESKO: ROZHOVOR Dávat lidem peníze za nic? Nesmysl. Sociální systém má být trampolínou, od které se odrazíte zpět do práce, míní Štěpán Křeček, hlavní ekonom BH Securities. Doplatili by na to podle něj pracovití a poctiví. Největší podporu od vlády v současné krizi podle něj dostanou velké firmy. „Živnostníci dostali jen drobné, aby neremcali,“ konstatuje Křeček. Tvrdě kritizuje také EU za její nápad poslat obrovskou částku na pomoc Africe.

**Podle marketéra Martina Jaroše je tato krize i příležitostí některé věci vylepšit. Jaroš sepsal 12 bodů, mezi kterými je na 2. místě uveden návrh, aby bohatí platili výrazně větší daně (i procentuálně, nejen absolutně). On sám se k tomu prý hlásí. Je to dobrý a realizovatelný nápad? A ti bohatí, nevzali by pak spíše „kramle“ jinam? Pro ně nebude problém si zařídit občanství v daňovém ráji...**

To jsou takové obecné fráze a floskule. Říkat, že krize je příležitost, zní dobře, ale nikdo se z toho nenají. Pan Martin Jaroš má politické ambice. Říká líbivé řeči a snaží se tím vlísat do přízně lidí. Ve skutečnosti to však zřejmě nebude mít moc dobře promyšlené. Myslím, že by marketéři neměli měnit daňový systém. To je práce pro ekonomy.

**V evropských zemích se kvůli zastaveným ekonomikám začalo propouštět a už se diskutuje o opatřeních, která by bylo dobré zavést. Jedním z návrhů je idea tzv. nepodmíněného příjmu, tedy zjednodušeně řečeno, každý občan by dostával určitou finanční částku „za nic“. Je to podle vás rozumný nápad, třeba jako dočasné opatření? K čemu by to vedlo?**

Je to nesmysl. Sociální systém by měl motivovat k brzkému návratu do práce. Měl by fungovat jako trampolína. Nepodmíněný příjem by fungoval obráceně jako duchna. Lidé by si zvykli dostávat peníze jen tak a už by se jim do práce zpátky nechtělo. Nakonec by na to doplatili poctiví a pracovití lidé.

**Čeští živnostníci od státu dostanou 25 tisíc korun za období do 30. dubna. V řadě zemí EU je ale pomoc státu živnostníkům výrazně vyšší. Je podle vás nutné otevřít diskusi o další pomoci pro OSVČ? Jakou by měla mít případně formu? A můžeme očekávat, že vláda pod tlakem opozice nakonec třeba ještě nějaké peníze rozdá?**

Živnostníci dostali jen drobné, aby neremcali. Nejvíce peněz půjde do velkých firem. To je špatně. Nakonec mnoho živnostníků skončí a jejich část trhu převezmou velké firmy.

**Patnáct miliard eur. Takovou částku Evropská unie, dle předsedkyně Evropské komise, sežene a zašle partnerům po celém světě. Ursula von der Leyen mluvila především o Africe. „Potřebují naši pomoc, aby zpomalili rozšiřování viru, tak jako jsme pomoc potřebovali my,“ pravila. Co na tento krok říkáte? Může si EU dovolit rozdávat takové částky za své hranice?**

Nejprve bychom si měli vyřešit problémy doma, až potom bychom měli pomáhat ostatním. Zároveň by si politici v Evropské unii neměli stěžovat, že mají k dispozici málo peněz, když je pak posílají do Afriky. Kdyby lidé rozdávali peníze, tak jako politici, tak by chodili o žebrácké holi.

**Nejen Itálie, ale i Španělsko nebo Francie jsou vlivem koronarové pandemie v obrovských problémech. Italové opět plánují hlubší zadlužení, aby země dokázala krizi přežít. Je možné, že stejnou cestou půjdou i Španělé, ti plánují zavedení základního nepodmíněného příjmu pro všechny obyvatele. Zaplatí to nakonec za jižní státy jako vždy Německo, spolu s dalšími bohatšími zeměmi? A měli bychom se případné ekonomické pomoci těmto zemím účastnit i my?**

Předlužené země mají hlasovací právo v institucích, které rozhodují o financování dluhů. To samozřejmě vede k neodpovědnému hospodaření. Jakmile se předlužené země dostanou do většiny, již nikdy se nevrátíme k odpovědnému hospodaření. S každou další krizí se k tomuto stavu blížíme.

**Český gigant Škoda Auto již poněkolkáté prodloužil nucenou odstávku výroby, a to do 27. dubna, tedy na celý měsíc od jejího zahájení. Hrozí, podle vás, že výroba bude stát ještě déle? Vydržela by to automobilka, nebo by již s dalšími problémy hrozilo propouštění zaměstnanců? Měl by pak případně zasáhnout stát?**

Škoda Auto se potýká s ohromným propadem prodeje. Nedává proto smysl, aby se vyráběla nová auta, která by se stejně válela ve skladech. Škoda Auto je finančně silná společnost, která si s krátkodobou nepřízní na trhu dokáže poradit. V horší situaci jsou dodavatelé, kteří jsou menší a méně stabilní. Bylo by dobré, kdyby se zrušily zelené regulace, které dusí automobilový průmysl. Ten by se pak v klidu mohl rozběhnout.

**Měsíční zastavení výrobních linek Škodovky se nepochybně dotkne i dodavatelských firem. Je podle vás možné, že nynější pandemie zapříčiní výrazné problémy v českém automobilovém průmyslu? A opět, je namístě státní pomoc?**

Se státní pomocí bychom měli šetřit. V dobrých dobách automobilky neplatily mimořádné příspěvky státu, proto v dobách zlých by stát neměl platit automobilkám. Výjimku bychom mohli udělat jen v případě, že by hrozil zánik strukturálně významných společností. V takové situaci zatím nejsme.

**Trochu stranou zůstává otázka autobazarů. Mnoho Čechů nemá peníze na to, aby si kúpili nová auta. Může být současné zastavení ekonomiky dobrou příležitostí pro koupi ojetého vozu? Očekáváte, že prodejci ojetin půjdou s cenami dolů?**

Krise sníží poptávku, což povede k propadu cen. Nejvíce zlevní nové automobily, kde jsou vysoké marže. Nicméně, ke zlevnění bude docházet i u ojetých automobilů. Čím jsou ojetiny starší, tím více ztrácí na ceně. Jestliže se autobazarům nepodaří ojetiny rychle prodat, budou muset jít s cenou dolů.

**Největší těžaři OPEC se spolu s Ruskem zavazují snížit svoji ropnou produkci dohromady o 9,7 milionu barelů denně. USA, Brazílie a Kanada se pak dohodly na zmenšení těžebního objemu o dalších 3,7 milionu barelů denně. Co tato bezprecedentní situace, podle vás, udělá s cenami ropy na světových trzích?**

Ceny ropy se budou stabilizovat. Po ohromném propadu poptávky po ropě – kdy se omezilo cestování, přeprava zboží a výroba – se propadla i nabídka ropy. To by mělo zabránit dalšímu snižování cen. Bude zajímavé sledovat, zda se uzavřenou dohodu podaří udržet. Mezi mnohými státy vzniká napětí a neshody, což v budoucnu může vést k pádu dohody.

**Mohou se čeští řidiči těšit, že pohonné hmoty ještě dále zlevní, nebo že alespoň přetrvá současná situace, kdy se dá benzin i nafta pořídit u diskontních čerpacích stanic i za 23 korun za litr?**

Ceny pohonných hmot si hledají své dno, ke kterému se již výrazně přiblížily. V následujících týdnech ještě může docházet k mírnému zlevňování benzínu a nafty, nicméně největší propady v cenách jsou již za námi.